

Powervrouw uit de middeleeuwen

'Hildegard - opera van nu, gregoriaans van toen' in première op November Music

2/10/2018 | Hildegard von Bingen (1098 - 1179) is vooral bekend als mystica, feministe avant la lettre en abdis. Maar ze was ook de eerste vrouwelijk componiste. Haar mysteriespel *Ordo Virtutum* is feitelijk de allereerste opera ooit geschreven en veel van haar liederen worden nog altijd overal ter wereld uitgevoerd. De nieuwe opera *Hildegard - opera van nu, gregoriaans van toen* stapt in de magische wereld van deze onverschrokken vrijdenker die haar nonnen bier liet drinken en die openlijk over seksualiteit schreef. De première vindt plaats op zaterdag 10 november tijdens November Music in Den Bosch. Aansluitend volgt een tournee door Nederland. Met sopraan Wynanda Zeevaarder als Hildegard, bas/bariton Marc Pantus als abt Kuno van Disibodenberg en Wishful Singing als onvolprezen nonnenkoor. Begeleid op altviool, klarinet, contrabas én pijporgel (!) brengen zij zowel oude muziek van Hildegard von Bingen als nieuwe muziek van Steven Kamperman.

In de twaalfde eeuw was er voor vrouwen eigenlijk alleen maar een bijrol weggelegd. Het lukte Hildegard echter om een hoofdrol op te eisen. Ze had grote invloed op pausen en keizers en durfde keihard tegen de kerkelijke autoriteiten in te gaan. En ook zeer ongebruikelijk voor een vrouw in die tijd: ze schreef boeken. Over haar visioenen, over geneeskunde en over de kosmos. Hildegard von Bingen komt in 1098 in Duitsland ter wereld als tiende kind in een adellijke familie. Ze is voorbestemd voor een leven binnen de kerk. Op zevenjarige leeftijd treedt ze in bij een klein gesloten vrouwenklooster. In 1136 wordt zij daar abdis en niet veel later sticht zij na een grote strijd haar eigen klooster. De persoon van Hildegard is na negen eeuwen nog steeds voor velen een bron van inspiratie.

Gregoriaans van toen

Hildegard von Bingen schreef *Ordo Virtutum* rond 1150. Voor vrouwenstemmen als personificaties van de deugden en voor één sprekende mannenstem: de duivel. In het verhaal wil een menselijke ziel het liefst meteen naar de hemel, maar deze wordt tegengehouden door de deugden. Pas als ze geleefd heeft, en door schade en schande wijs is geworden, is ze klaar om de hemelpoort door te gaan.

Opera van nu

Steven Kamperman schreef de muziek voor deze opera van nu, zoals hij het zelf noemt. "De voorstelling begint met de pure, verstilde en onbewerkte gregoriaanse klanken uit de *Ordo Virtutum*. Daarna vertelt mijn eigen muziek in contrasterende scènes haar levensverhaal, waarin vooral Hildegards wereldse kant aan bod komt. Gaandeweg de voorstelling voeg ik aan de muziek van Hildegard moderne maar toch ook melodieuze begeleidingen toe, onze werken raken zo meer en meer verweven. Ik heb een veelheid aan invloeden verwerkt, zelfs blues en flamenco. In de geest van de vrijplaats, die haar klooster geweest moet zijn."

Over de makers

Componist Steven Kamperman won in 2016 met zijn jeugdopera *Roodhapje*, die hij in opdracht van Holland Opera schreef, de internationale *Young Audience Music Award* voor beste opera. Regisseur van de opera is Annechien Koerselman. Zij oogstte onder meer veel lof met *Dijkdrift* van Silbersee en het Calefax Rietkwintet.

Muziek: Steven Kamperman, Hildegard von Bingen (Ordo Virtutum)

Libretto: Kirsten Roosendaal

Regie: Annechien Koerselman

Uitvoerenden: vocaal kwintet Wishful Singing, sopraan Wynanda Zeevaarder, bas/bariton Marc Pantus, Het Orgel Trio+ bestaande uit altviolist George Dumitriu, klarinettist Steven

Kamperman, contrabassist Dion Nijland en op pijporgel Berry van Berkum

Kostuumontwerp: Vera Selhorst

Hildegard - opera van nu, gregoriaans van toen

Do 8 november (try-out)

Nijmegen

Antonius van Paduakerk

Vr 9 november (try-out)

Zwolle

Grote Kerk

Za 10 november (première)

Den Bosch

November Music, Grote Kerk

Vr 16 november

Zutphen

Walburgiskerk

Za 17 november

Amsterdam

Orgelpark

Do 22 november

Utrecht

Festival Mystieke Vrouwen, Nicolaïkerk

Vr 23 november

Utrecht

Festival Mystieke Vrouwen, Nicolaïkerk

Vr 30 november

Groningen

Lutherse Kerk

Za 1 december

Eindhoven

Catharinakerk

Tickets & Info www.hildegard-opera.nl

Noot voor de redactie: voor meer informatie kunt u contact opnemen met Johan Kloosterboer van De Nieuwsmakelaar. Telefoon 06-52 626 907, email johan@nieuwsmakelaar.nl.

 NIEUWSMAKELAAR